

**INSTYTUT GOSPODARKI SUROWCAMI MINERALNYMI I ENERGIA
POLSKIEJ AKADEMII NAUK**
**MINERAL AND ENERGY ECONOMY RESEARCH INSTITUTE,
POLISH ACADEMY OF SCIENCES**

ul. J. Wybickiego 7

31-261 Kraków

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO
36 11301150 0012 1266 6620 0001
NIP: 675-000-19-00

e-mail: centrum@min-pan.krakow.pl
www: <http://www.min-pan.krakow.pl>

Tel.: sekretariat (+48 12) 632 38 35
centrala: (+48 12) 632 33 00
fax: (+48 12) 632 35 24

Raport z przeprowadzonych badań ankietowych
Atrakcyjność inwestycji górniczych w Polsce

Dr hab. Joanna Kulczycka,

Mgr Agnieszka Nowaczek

Kraków, maj 2016 r.

Posiadamy certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania spełniający wymagania norm: PN-EN ISO 9001:2009 oraz PN-EN ISO 14001:2005

Wprowadzenie

Atrakcyjność inwestycyjna to zgodnie z definicją zdolność do skłonienia inwestorów do wyboru danego miejsca celem ulokowania inwestycji [1]. Pojęcie atrakcyjności inwestycyjnej jest ściśle powiązane z pojęciem konkurencyjności danego obszaru, co oznacza zdolność do osiągnięcia sukcesu w rywalizacji gospodarczej. W regionalnym wymiarze konkurencyjności gospodarki, podkreślić należy fakt przebiegu całego procesu w przestrzeni, rozpatrując go równolegle na płaszczyźnie światowej, kontynentalnej, krajowej a także regionalnej i lokalnej [2]. Najczęściej konkurencyjność rozumiana jest jako zdolność przedsiębiorstw, gałęzi gospodarki, regionów, państw oraz regionów ponadnarodowych do generowania relatywnie wysokich dochodów i zapewnienia wysokiego poziomu zatrudnienia w warunkach międzynarodowej konkurencji.

1. METODOLOGIA BADAŃ

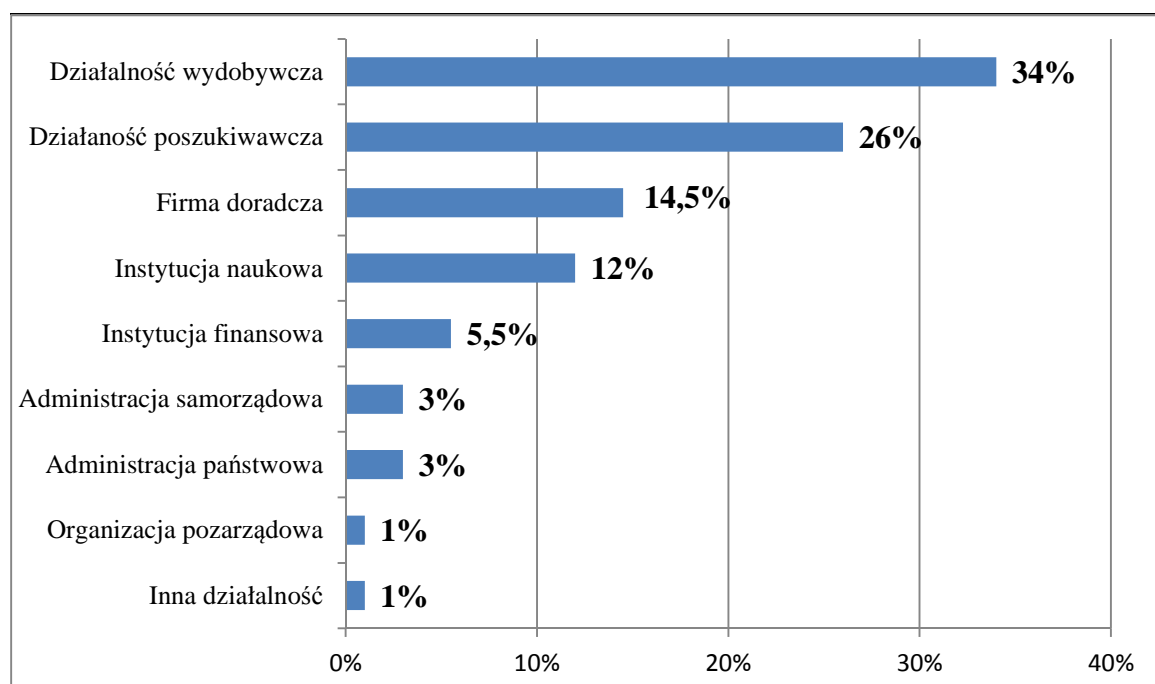
Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN w Krakowie wraz ze Związkiem Pracodawców Polska Miedź w Lubinie przeprowadził badania dotyczące poziomu atrakcyjności inwestycji w sektorze wydobywczym. Badania prowadzone były od listopada 2015 roku do maja 2016 roku na próbie badawczej 165 respondentów. Jako narzędzie badawcze wybrano kwestionariusz ankiety ponieważ umożliwia on ilościową i jakościową analizę dostarczonego materiału. Ankieta podzielona jest na trzy części, a w każdej z nich znajduje się kilkanaście pytań, które są oceniane na podstawie skali Likerta. Wybrano formę pytań i odpowiedzi pozwalającą ocenić „siłę poparcia” danego poglądu. Skala składa się z pięciu kategorii odpowiedzi („zdecydowanie się zgadzam”, „zgadzam się”, „trudno powiedzieć”, „nie zgadzam się”, „zdecydowanie się nie zgadzam”). Skala określa trudność/łatwość twierdzeń dotyczących sektora wydobywczego. Dodatkowo zostały umieszczone dwa pytania otwarte, w których respondenci mogą udzielić dłuższej odpowiedzi. Pytania otwarte dotyczą wskazania innych czynników wpływających na atrakcyjności inwestycji oraz problemów dotyczących inwestowania w górnictwo. W ankiecie zamieszczono również pytania o wielkość i rodzaj prowadzonej działalności oraz prowadzenie inwestycji poza granicami kraju. Respondentami byli przedstawiciele kadry zarządzającej różnych szczebli przedsiębiorstw wydobywczych i poszukiwawczych, jak również przedstawiciele firm konsultingowych, instytucji finansowych i naukowo –

badawczych oraz administracji publicznej i organizacji pozarządowych. Ankieta została rozesłana drogą mailową oraz umieszczona na stronie internetowej. Respondenci mogli również wybrać formę „on line” dla wypełnienia kwestionariusza.

Głównym celem projektu było określenie poziomu atrakcyjności inwestycji w sektorze wydobywczym oraz zidentyfikowanie najlepszych praktyk technologicznych, prawnych, środowiskowych i społecznych dotyczących pozyskiwania surowców mineralnych w Polsce. Realizacja badania ankietowego stanowi próbę zdiagnozowania podstawowych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycji w sektorze wydobywczym, a także wskazania barier z jakimi muszą spotkać się inwestorzy z przemysłu wydobywczego.

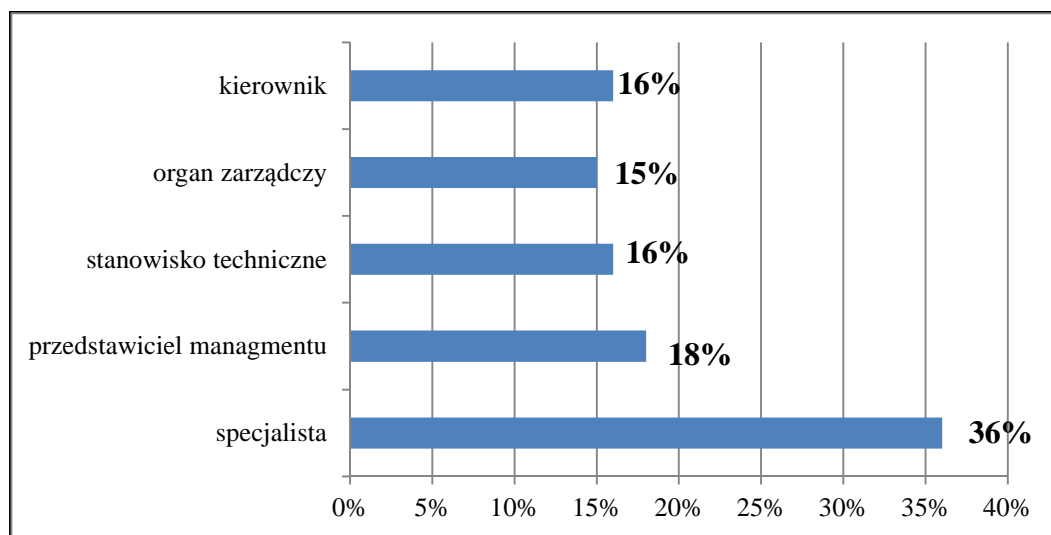
2. WYNIKI BADAŃ

W prowadzonym badaniu największy udział miały podmioty prowadzące działalność wydobywczą (34%), poszukiwawczą (26%) oraz firmy doradcze/ konsultingowe (14,5%). Instytucje naukowe w szczególności uczelnie wyższe stanowiły 12% badanych, a instytucje finansowe 5,5%. Na ankietę odpowiedziało 3% przedstawicieli administracji państwowej i samorządowej. Wspomnieć należy, że uzyskane odpowiedzi pochodzą z Urzędów Marszałkowskich kilku województw Polski, co ma znaczenie ze względów atrakcyjności inwestycji górniczych na danym regionie. Jako inną działalność (1%) respondenci najczęściej podawali działalność związaną z usługami dla górnictwa. Organizacje pozarządowe również stanowiły 1% badanych podmiotów.

Rys.1. Podmioty biorące udział w badaniu

Na ankietę najczęściej odpowiadali przedstawiciele firmy na szczeblu specjalisty (36%) oraz przedstawiciele managementu (18%). Respondenci wybierający odpowiedź „inne stanowisko” najczęściej podawali stanowiska techniczne (16%). Na ankietę odpowiedziało tylko 15% członków organu zarządczego i 16% ankietowanych zajmujących stanowisko kierownicze.

Rys. 2. Pozycje osób ankietowanych

W ankiecie zawarte zostały pytania dotyczące min: źródła finansowania przedsiębiorstwa, udziału Skarbu Państwa, wielkość zatrudnienia oraz wysokość zaangażowanych środków finansowych w działalność poszukiwawczą bądź wydobywczą. Respondenci niechętnie udzielali odpowiedzi na wyżej wymienione pytania. Tylko 20% ankietowanych udzieliło odpowiedzi dotyczącej źródła finansowania, z czego ponad 17% stanowiły firmy z kapitałem krajowym i bez udziału skarbu państwa. 12% ankietowanych przedsiębiorstw to firmy zatrudniające od 31 do 100 pracowników. Zdecydowana większość przedsiębiorstw to firmy z długoletnią tradycją wydobywczą, poszukiwawczą i rozpoznawczą. Respondenci najczęściej podawali kopaliny wydobywane lub przerabiane takie jak: węgiel kamienny 23%, węgiel brunatny 21%, rudy metali 18% oraz surowce skalne 14% (najczęściej wymieniany surowiec to bazalt).

Polska pod względem ilości zasobów surowców mineralnych należy do krajów bogatych w złoża i zasoby różnego rodzaju kopaliny, ale część z nich musimy importować. Występują też zasoby kopaliny m.in. siarki, węgla brunatnego, glin ceramicznych itp., ale nie gwarantują one pełnego ich wykorzystania ze względu na uwarunkowania ekologiczne, ekonomiczne i społeczne. Importem musimy pokrywać zapotrzebowanie w zakresie gazu ziemnego, ropy

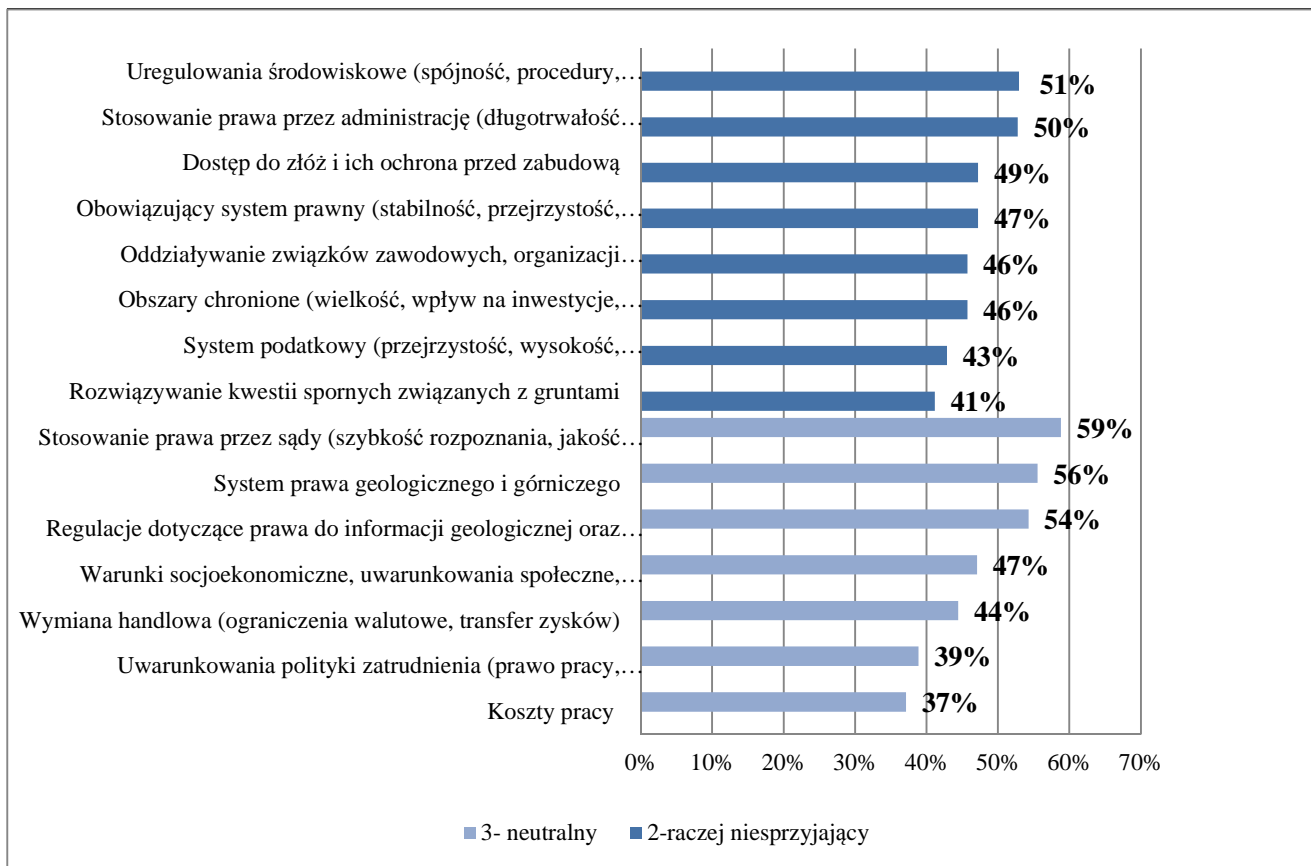
naftowej oraz niektórych surowców skalnych, których rezerwy się wyczerpują. Główne kierunki wykorzystania kopalin decydują o ich przynależności do czterech grup surowców mineralnych:

- energetycznych (węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny, uran, łupki i piaski bitumiczne),
- metalicznych (rudę Cu, Zn-Pb itp.),
- chemicznych (sole kamienne i potasowo-magnezowe, siarka itp.),
- skalnych (surowce budowlane, drogowe, ceramiczne itp.).

2.1 CZYNNIKI ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Poniżej przedstawione zostały czynniki, które według ankietowanych są zdecydowanie niesprzyjające lub raczej niesprzyjające inwestycjom w obszarze wydobywczym (rys 3). Jako czynnik najbardziej niesprzyjający respondenci wybrali uregulowania środowiskowe w tym spójność, procedury, długotrwałość (51%) oraz stosowanie prawa przez administrację w tym długotrwałość postępowań i przewidywalność decyzji (50%). Z przeprowadzonych badań wynika że, również obowiązujący system podatkowy (przejrzystość, wysokość, przewidywalność) jest jednym z głównych determinantów wpływających na atrakcyjność inwestycji górniczych. Specyfika działalności górniczej powoduje obok powszechnie obowiązujących podatków i opłat dodatkowe inne płatności i obciążenia. Pobierane są podatki i opłaty wynikające z korzystania z własności Skarbu Państwa. Działalność górnicza jest ściśle związana z naruszeniem równowagi środowiska i dlatego przedsiębiorstwa górnicze zobowiązane są także do ustanawiania różnego rodzaju zabezpieczeń i gwarancji finansowych dla pokrycia kosztów likwidacji negatywnych skutków działalności, szczególnie tych oddziałujących na środowisko. Wszystkie obciążenia finansowe przedsiębiorcy stanowią istotny składnik kosztów wytwarzania, co wpływa na efektywność i konkurencyjność wydobycia surowców mineralnych. Zbyt wysokie obciążenia mogą zniechęcać do inwestowania w działalność górniczą. Kolejnym czynnikiem niesprzyjającym inwestycjom jest obowiązujący system prawny (47% badanych podmiotów) oraz dostęp do złóż i ich ochrona przed zabudową (49% ankietowanych). Badane podmioty jako czynniki neutralne uznały warunki socjoekonomiczne, uwarunkowania społeczne (47%), oraz uwarunkowania polityki

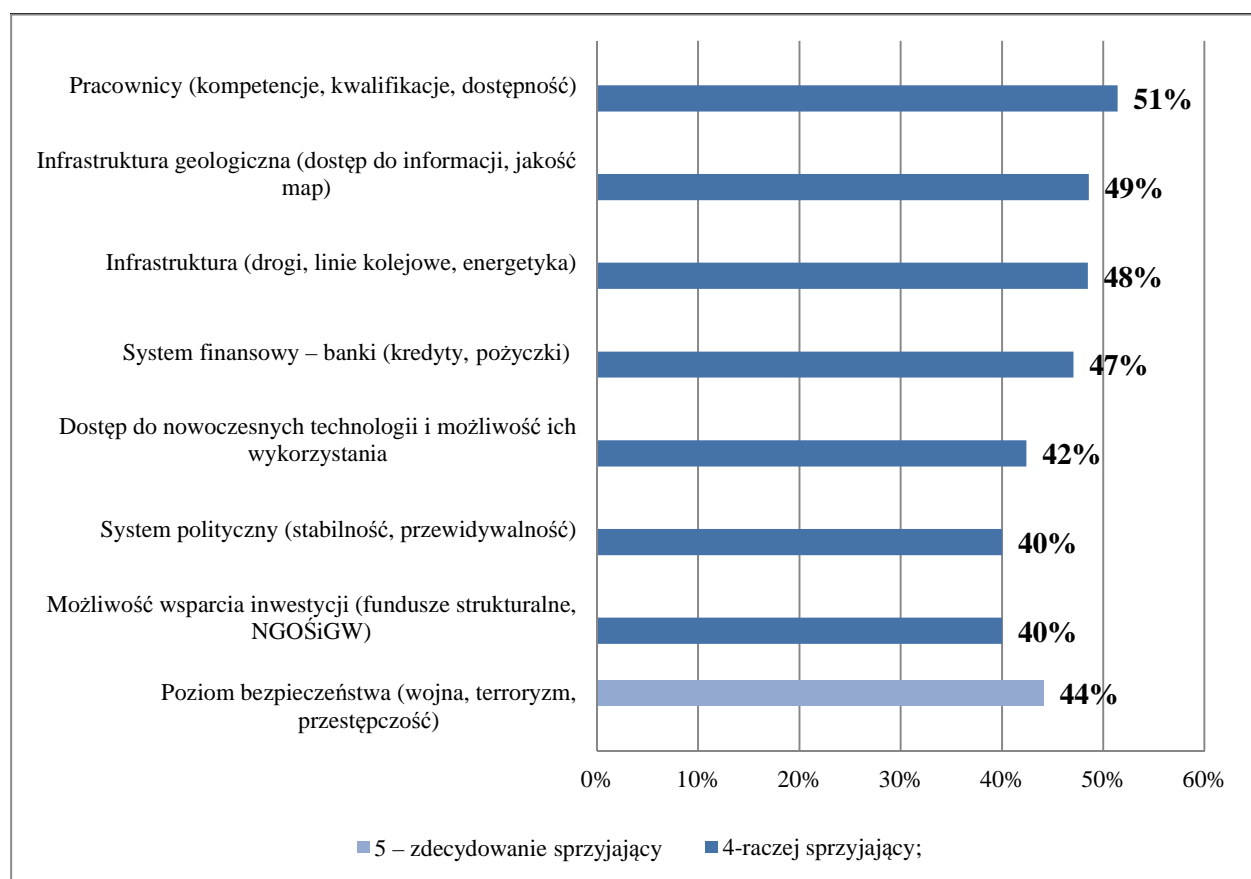
zatrudnienia (39%). Dla respondentów koszty pracy (37%) stanowią neutralny czynnik decydujący o atrakcyjności inwestycyjnej w Polsce.

Rys. 3. Czynniki atrakcyjności inwestycyjnej (neutralne i raczej niesprzyjające)

Polska jest krajem bezpiecznym, według ankietowanych poziom bezpieczeństwa jest czynnikiem decydującym o atrakcyjności inwestycji (43% respondentów). Dużym atutem inwestycyjnym polskiego sektora wydobywczego jest wysoko wykwalifikowana oraz kompetentna kadra pracownicza, którą wskazało 51% badanych podmiotów. Panujące warunki technologiczne oraz rozwojowe są korzystnymi czynnikami inwestycyjnymi na rynku polskim. Możliwość wsparcia inwestycji zarówno poprzez fundusze strukturalne, środki krajowe oraz coraz bardziej przyjazny system finansowy stwarzają odpowiednie warunki do inwestowania i rozwoju polskiego górnictwa (47%). Realizowanie strategii opartej na konkurencyjności, efektywne prowadzenie działalności oraz dostosowanie do wymogów rynków międzynarodowych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii sprzyja optymalnym warunkom rozwoju polskiego sektora wydobywczego. Działalność przedsiębiorstw górniczych cechuje duży poziom oddziaływania na otaczające środowisko. Z jednej strony kopalnie to miejsca pracy, a z drugiej zagrożenia związane z wypadkami pod

ziemią, szkodami górniczymi negatywnie wpływającymi na obraz działalności sektora wydobywczego. Dlatego niezwykle ważnym determinantem rozwoju sektora wydobywczego stają się relacje ze społecznością lokalną oraz idea kształtowania pozytywnego wizerunku górnictwa w opinii społecznej. Warto również wspomnieć o warunkach socjoekonomicznych, uwarunkowaniach społecznych oraz wpływie społeczności lokalnej jako istotnych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycji w branży wydobywczej. Według ankietowanych nie bez znaczenia pozostają takie czynniki jak: położenie geograficzne, infrastruktura transportowa, rynki zbytu oraz doświadczenie i kompetencje techniczne wynikające z tradycji górnictwa. Respondenci uznali również, że ścisła współpraca sektora wydobywczego z wyższymi uczelniami i instytutami badawczymi jest determinantem rozwoju polskiego górnictwa.

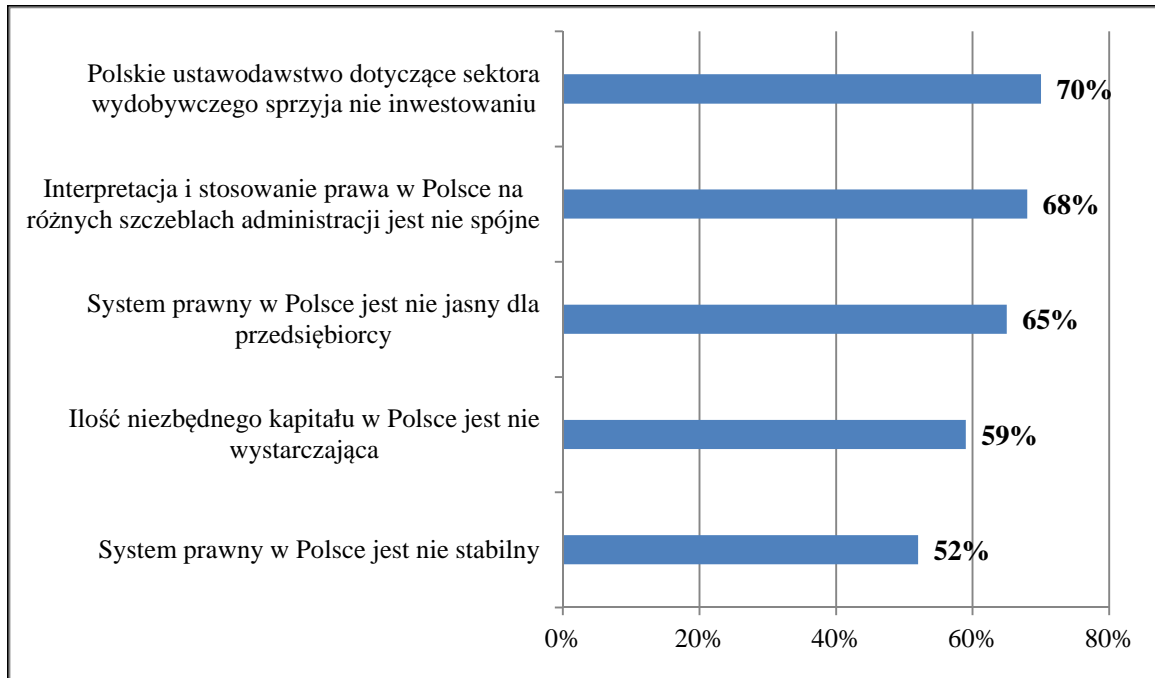

Rys. 4. Czynniki atrakcyjności inwestycyjnej (zdecydowanie sprzyjające i raczej sprzyjające)

2.2. UWARUNKOWANIA

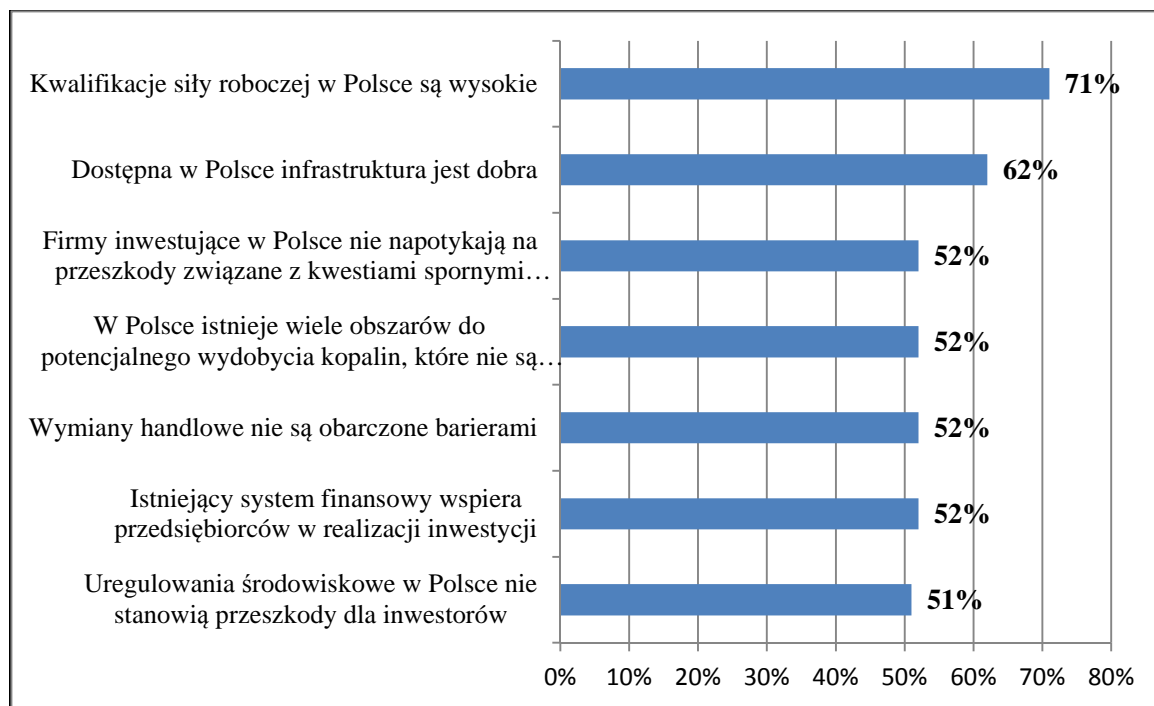
Drugą część ankiety stanowią twierdzenia odnoszące się do warunków panujących w Polsce, które mogą mieć wpływ na działanie firm z sektora wydobywczego. Na rysunku 5

wskazano czynniki zdecydowanie nieprzyjające lub raczej nieprzyjające. Na rysunku 6 pokazano uwarunkowania, które według respondentów są czynnikiem zdecydowanie lub raczej sprzyjającym inwestowaniu w sektorze wydobywczym.

Rys. 5. Uwarunkowania nieprzyjające inwestowaniu w sektorze wydobywczym

Jako podstawowy determinant zdecydowanie lub raczej nieprzyjający respondenci uznali polskie ustawodawstwo (70 %) oraz obowiązujący system prawny (68%). Dla 65% badanych podmiotów system prawny w Polsce jest nie jasny, a ilość kapitału niezbędnego w Polsce jest nie wystarczająca (59%). Respondenci zwrócili uwagę na nie stabilny system prawny (52%) jako czynnik nieprzyjający inwestowaniu w sektorze wydobywczym.

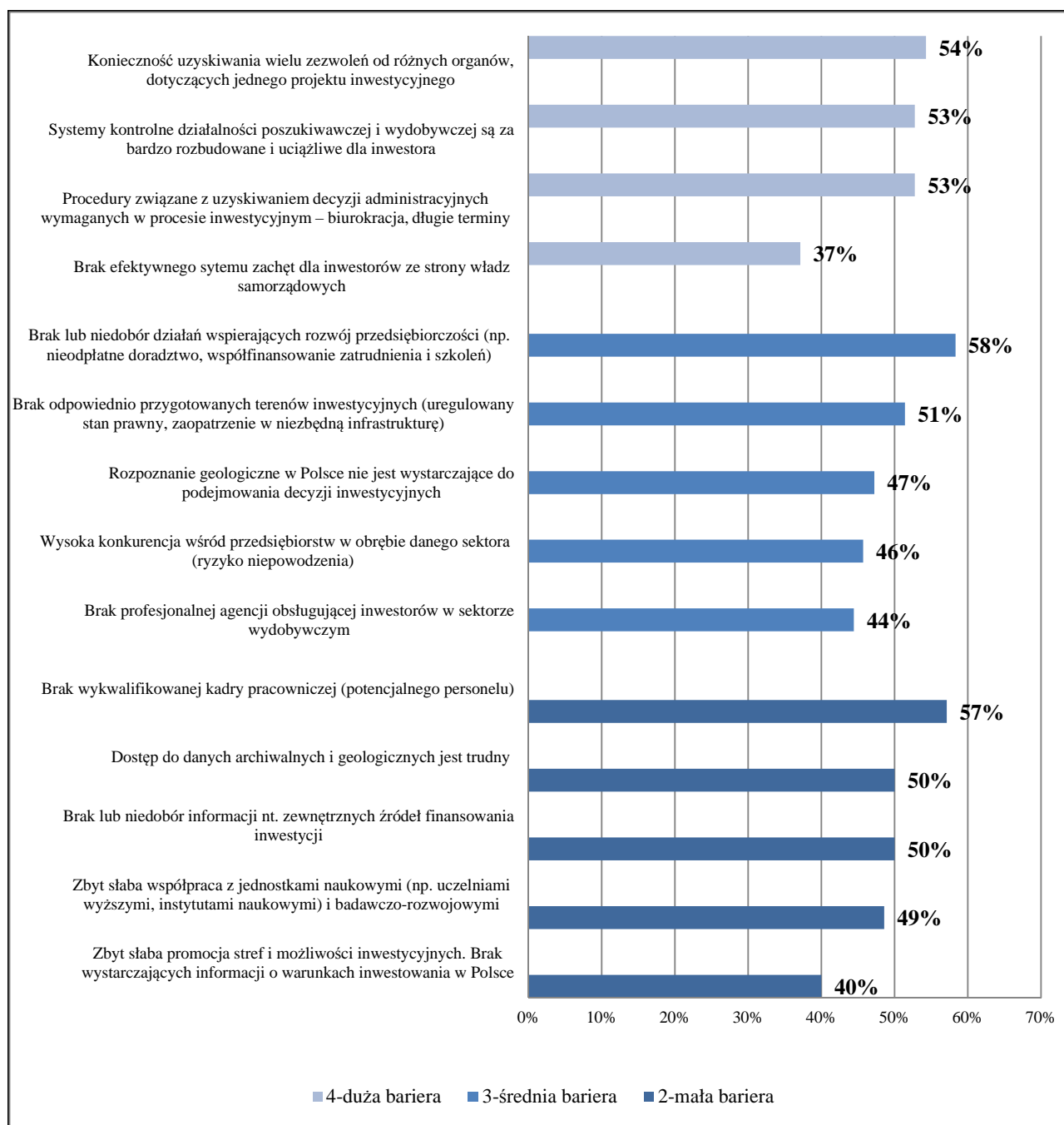

Rys. 6. Uwarunkowania sprzyjające inwestowaniu w sektorze wydobywczym

Według badanych podmiotów wysokie kwalifikacje pracowników (71%) oraz dobra infrastruktura (62%) stanowią czynnik zdecydowanie lub raczej sprzyjający prowadzeniu inwestycji w sektorze wydobywczym. Ponad połowa ankietowanych uznała że, firmy inwestujące w Polsce nie napotykają na przeszkody związane z kwestiami spornymi dotyczącymi nieruchomości a wymiany handlowe nie są obciążone barierami. Respondenci uznali obowiązujący system finansowy jako element wspierający przedsiębiorców w realizacji inwestycji (52%). A według 51% badanych podmiotów uregulowania środowiskowe nie stanowią przeszkody do prowadzenia inwestycji w Polsce.

2.3. BARIERY

Przedsiębiorstwa sektora wydobywczego napotykają na bariery utrudniające rozwój, jak i zniechęcające do prowadzenia inwestycji górniczych. W przeprowadzonym badaniu ankietowym poproszono respondentów o ocenę barier wpływających na zaniechanie inwestycji górniczych. Przyjęto skalę od 1 do 5 gdzie: 1-brak barier, 2- mała bariera, 3- średnia bariera, 4- duża bariera, 5-największa bariera.

Rys. 7. Bariery wpływające na zaniechanie inwestycji górniczych

Jako te mające największy wpływ na zaniechanie inwestycji respondenci uznali system prawno-administracyjny:

- konieczność uzyskiwania wielu zezwoleń od różnych organów dotyczących jednego projektu inwestycyjnego (54%),
- procedury związane z uzyskaniem decyzji administracyjnych wymaganych w procesie inwestycyjnym – biurokracja, długie terminy (53%),

- systemy kontrolne działalności poszukiwawczej i wydobywczej są bardzo rozbudowane i uciążliwe dla inwestora (53%),
- długi okres inwestycyjny i wysoka kapitałochłonności – uzyskanie koncesji, w tym wymagania środowiskowe, konsultacje społeczne, pozwolenia, zmieniające się przepisy prawne (53%),
- brak lub nie dobór działań wspierających rozwój przedsiębiorczości (respondenci zwrócili uwagę na brak doradztwa i szkoleń) , brak skutecznego i stabilnego systemu zachęt dla rozwoju nowych technologii (58%),

Jako dodatkowe bariery respondenci uznali:

- promowanie „zielonej energii” bez względu na koszty,
- ograniczenie emisji CO2 przez UE,
- coraz większa konkurencyjność na rynku międzynarodowym,
- utrudnianie rozpoczęcia i prowadzenia działalności przez władze lokalne,
- brak informacji o warunkach inwestowania w Polsce,
- dyskryminacja podmiotów prywatnych względem uprzywilejowanych podmiotów państwowych.

Dużą barierą jest brak kompleksowych strategicznych dokumentów określających działania Państwa w zakresie surowców i polityki energetycznej. Długi cykl inwestycyjny, trudności z uzyskaniem koncesji, wysokie obciążenia podatkowe, zmieniające się przepisy, brak skutecznego i stabilnego systemu zachęt dla rozwoju nowych technologii powodują spadek zainteresowania inwestycjami w sektorze surowcowym w Polsce.

W kwestionariuszu ankiety umieszczono również dodatkowe pytania otwarte. Pierwsze z nich dotyczyło czynników wpływających na atrakcyjność inwestycyjną Polski w sektorze wydobywczym. Tutaj najczęściej respondenci wskazali na: duże zasoby węgla brunatnego, dobrze rozpoznaną w latach ubiegłych bazę zasobową oraz na dostęp do złóż i rynek zbytu. Drugie pytanie otwarte dotyczyło rozważań na temat prowadzenia inwestycji wydobywczej i poszukiwawczej poza granicami kraju. Z przeprowadzonego badania wynika, że dużo przedsiębiorstw chciałoby inwestować/prowadzić działalność wydobywczą poza granicami kraju. Najczęściej respondenci wskazywali na takie kraje jak Niemcy, Dania, Kanada, Azja i USA. Kolejne pytanie dotyczyło dodatkowych barier inwestycyjnych. Badane podmioty zwróciły szczególną uwagę na dyskryminację małych przedsiębiorstw, błędne decyzje administracyjne, długie procedury sądowno-administracyjne, wysoką kapitałochłonność oraz brak profesjonalnego doradztwa i szkoleń. W dalszej części raportu dokonano wyboru największej bariery dotyczącej zaniechania prowadzenia inwestycji w sektorze wydobywczym

w Polsce. Za pomocą metody rangowo-punktowej pokazano na skali wartości ważność barier na jakie zwróciły uwagę badane podmioty.

3. METODA RANGOWO-PUNKTOWA

Metoda rangowo-punktowa polega na ocenie cech za pomocą punktów, które przydziela się według przyjętej skali wartości, przy czym punkty takie waży się rangami przypisanymi poszczególnym cechom [3]. Poniżej przedstawiono jeden ze sposobów rangowania cech mających największy wpływ na zaniechanie inwestycji górniczych w Polsce według badanych podmiotów. Respondenci zwrócili szczególną uwagę na następujące cechy: dyskryminację małych przedsiębiorstw, błędne decyzje administracyjne, długie procedury sądowo-administracyjne, wysoką kapitałochłonność oraz brak profesjonalnego doradztwa i systemu szkoleń. W pierwszym etapie badawczym ustalono hierarchię rang za pomocą wstawiania do szeregu. Założono że:

- cechy oznaczone są od K_1, \dots, K_n
- cecha ważniejsza powinna mieć przyporządkowaną większą liczbę,
- przyjmujemy że: $r(K_0) = 0, r(K_n) = 10N > K$

Przyjmujemy 5 cech barier podanych przez respondentów:

dyskryminacja MSP (K_1), błędne decyzje administracyjne (K_2), długie procedury (K_3), wysoka kapitałochłonność (K_4), brak doradztwa (K_5)

Uznajemy że: $r(K_1) = \frac{1}{2} [r(K_0) + r(K_n)]$

$$r(K_1) = \frac{1}{2} (0+10) = 5$$

Uznajemy że: $r(K_1) < r(K_2) < r(K_n)$

$$r(K_2) = \frac{1}{2} (5+10) = 7,5$$

Następnie: $r(K_2) < r(K_3) < r(K_n)$

$$r(K_3) = \frac{1}{2} (7,5 + 10) = 8,75$$

Następnie: $r(K_0) < r(K_4) < r(K_1)$

$$r(K_4) = \frac{1}{2} (0+5) = 2,5$$

Następnie: $r(K_1) \leq r(K_5) < r(K_2)$

$$r(K_5) = \frac{1}{2} (5+7,5) = 6,25$$

Uszeregowany ciąg cech od najważniejszej do najmniej ważnej:

K_3, K_2, K_5, K_1, K_4

Jako procedurę wyznaczania wag przyjęto skale 1:5. Oznacza to że, respondenci jako najważniejszą cechę decydującą o zaniechaniu inwestycji w sektorze górnictwie uznali długie procedury sądowo-administracyjne, następnie błędne decyzje administracyjne a w dalszej kolejności brak doradztwa i systemu szkoleń, dyskryminacje małych przedsiębiorstw a na ostatniej pozycji wysoką kapitałochłonność.

Tabela 1 Kryteria według wartości

Kryterium (cecha)	Wartość wagi
długie procedury sądowo-administracyjne	5
błędne decyzje administracyjne	4
brak profesjonalnego doradztwa i systemu szkoleń	3
dyskryminacja małych przedsiębiorstw	2
wysoka kapitałochłonność	1

4. PODSUMOWANIE

Polska jest krajem rozwijającym się gospodarczo i ekonomicznie, jest znaczącym producentem surowców mineralnych, w którym nie ma przeszkód do inwestowania, aczkolwiek system podatkowy, administracyjny, sądowy oraz uregulowania prawne stanowią dużą barierę. Dużym atutem inwestycyjnym polskiego sektora wydobywczego jest wysoko wykwalifikowana oraz kompetentna kadra pracownicza. Funkcjonowanie wielu instytutów badawczych i branżowych prowadzących badania na rzecz rozwoju górnictwa oraz możliwość korzystania z funduszy strukturalnych wpływa na atrakcyjność sektora wydobywczego. Aktywna działalność wielu organizacji otoczenia biznesu wspiera działalność górnictwa. Panujące warunki technologiczne oraz rozwojowe są korzystnymi atutami inwestycyjnymi na rynku polskim. W Polsce istnieje dużo obszarów do potencjalnego wydobycia kopalin, które nie są jeszcze zagospodarowane, zniechęcającym aspektem inwestycyjnym jest trudność pozyskania wielu pozwoleń na realizację projektów oraz

procedury związane z uzyskaniem decyzji administracyjnej w procesie inwestycyjnym. Stworzenie i realizowanie strategii pozwalającej na konkurencyjne i efektywne prowadzenie działalności oraz dostosowanie do wymogów rynków międzynarodowych, wykorzystywanie nowoczesnych technologii do zwiększenia bezpieczeństwa pracy, konkurencyjności cenowej i ochrony środowiska prowadzi do przyjaznej inwestorom polityki sektora wydobywczego.

5. LITERATURA

- [1] Czerwieniec E. 2007: Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w środowisku lokalnym. Zeszyty Naukowe nr 94. Pr. Katedry Mikroekonomii AE w Poznaniu. Wyd. AE Poznań, str. 15-20.
- [2] Hausner J., Kudłacz T., Szlachta J. 1998: Identyfikacja nowych problemów rozwoju regionalnego, Warszawa, KPZK PAN, str. 185.
- [3] Butra J., Kicki J., Kudełko J., Wanielista K., Wirth H., Podstawy rachunku ekonomicznego w przedsiębiorstwach górniczych, IGSMiE PAN, Kraków 2009, str. 104-105.

6. ZAŁĄCZNIK

- Ankieta- Atrakcyjność inwestycji górniczych w Polsce

Szanowni Państwo,

IGSMiE PAN w Krakowie wraz ze ZPPM w Lubinie realizuje projekt badawczy, którego celem jest określenie poziomu atrakcyjności inwestycji w sektorze wydobywczym oraz zidentyfikowanie najlepszych praktyk technologicznych, prawnych, środowiskowych i społecznych dotyczących pozyskiwania surowców mineralnych w Polsce. Podstawą jego realizacji jest m.in. ankieta skierowana jest zarówno do kadry zarządzającej różnych szczebli przedsiębiorstw wydobywczych i poszukiwawczych, jak również do przedstawicieli firm konsultingowych, instytucji finansowych i naukowo – badawczych oraz administracji publicznej i organizacji pozarządowych.

Proszę o wypełnienie ankiety przed 03.05.2016r. i przesłanie na adres e-mail: kulczycka@meeri.pl

ANKIETA

W poniższej tabeli wyszczególnione zostały czynniki wpływające na atrakcyjność inwestycyjną. Proszę ocenić ich wpływ na atrakcyjność inwestycyjną w obszarze wydobywczym w Polsce, biorąc pod uwagę następującą skalę ocen (im wyższa wartość, tym czynnik bardziej sprzyjający inwestycjom):

1 - zdecydowanie niesprzyjający; 2 - raczej niesprzyjający; 3 - neutralny;
4 - raczej sprzyjający; 5 - zdecydowanie sprzyjający.

	Czynnik atrakcyjności inwestycyjnej	1	2	3	4	5
1.	Obowiązujący system prawny (stabilność, przejrzystość, spójność)					
2.	Stosowanie prawa przez administrację (długotrwałość postępowań przewidywalność decyzji)					
3.	Stosowanie prawa przez sądy (szybkość rozpoznania, jakość orzeczeń)					
4.	System prawa geologicznego i górniczego					
5.	System podatkowy (przejrzystość, wysokość, przewidywalność)					
6.	Uregulowania środowiskowe (spójność, procedury, długotrwałość)					
7.	Obszary chronione (wielkość, wpływ na inwestycje, procedury)					
8.	Dostęp do złóż i ich ochrona przed zabudową					
9.	Infrastruktura geologiczna (dostęp do informacji, jakość map)					
10.	Regulacje dotyczące prawa do informacji geologicznej oraz wysokości opłat za jej udostępnienie					
11.	Rozwiązywanie kwestii spornych związanych z gruntami					
12.	Infrastruktura (drogi, linie kolejowe, energetyka)					
13.	Warunki socjoekonomiczne, uwarunkowania społeczne, wpływ społeczności lokalnych					
14.	Oddziaływanie związków zawodowych, organizacji pozarządowych (w tym ekologicznych)					
15.	Wymiana handlowa (ograniczenia walutowe, transfer zysków)					
16.	Uwarunkowania polityki zatrudnienia (prawo pracy, procedury)					
17.	Pracownicy (kompetencje, kwalifikacje, dostępność)					
18.	Koszty pracy					
19.	System polityczny (stabilność, przewidywalność)					
20.	Poziom bezpieczeństwa (wojna, terroryzm, przestępczość)					
21.	Dostęp do nowoczesnych technologii i możliwość ich wykorzystania					
22.	System finansowy – banki (kredyty, pożyczki)					
23.	Możliwość wsparcia inwestycji (fundusze strukturalne, NGOŚiGW)					

Jakie inne czynniki Państwa zdaniem wpływają na atrakcyjność inwestycyjną Polski w obszarze wydobywczym:

.....

.....

.....

.....

.....

Poniżej zaprezentowane zostały twierdzenia odnoszące się do warunków panujących w Polsce, które mogą mieć wpływ na działanie firm z sektora wydobywczego. Proszę się do nich odnieść zaznaczając każdorazowo w skali od 1 do 5 na ile się Pan/Pani z nimi zgadza, gdzie poszczególne cyfry oznaczają:

1 – zdecydowanie się nie zgadzam 2 – nie zgadzam się

3 – ani się zgadzam, ani się nie zgadzam 4 – zgadzam się 5 – zdecydowanie się zgadzam

Uwarunkowania		1	2	3	4	5
1.	Polskie ustawodawstwo dotyczące sektora wydobywczego sprzyja inwestowaniu					
2.	System prawny w Polsce jest jasny dla przedsiębiorcy					
3.	System prawny w Polsce jest stabilny					
4.	Uregulowania środowiskowe w Polsce nie stanowią przeszkody dla inwestorów					
5.	Dostępna w Polsce infrastruktura (drogi, połączenia komunikacyjne) jest dobra					
6.	Polski system podatkowy sprzyja inwestowaniu w sektorze wydobywczym					
7.	Ilość niezbędnego kapitału ludzkiego w Polsce jest wystarczająca					
8.	Inwestowanie w Polsce obarczone jest dużym ryzykiem związanym z bezpieczeństwem (wojny, ataki terrorystyczne)					
9.	Firmy wydobywcze działające na polskim rynku mają dostęp do dobrej infrastruktury geologicznej (jak np. mapy)					
10.	Wymiany handlowe nie są obciążone barierami					
11.	Inwestowanie w Polsce wiąże się z koniecznością rozwiązywania licznych problemów społecznych					
12.	W Polsce istnieje wiele obszarów do potencjalnego wydobycia kopalin, które nie są jeszcze eksploatowane					
13.	Kwalifikacje siły roboczej w Polsce są wysokie					
14.	Firmy inwestujące w Polsce nie napotykają na przeszkody związane z kwestiami spornymi dotyczącymi nieruchomości					
15.	W Polsce występują zjawiska o charakterze korupcyjnym					
16.	Interpretacja i stosowanie prawa w Polsce na różnych szczeblach administracji (województwa, powiaty, gminy) jest spójne					
17.	Istniejący system finansowy wspiera przedsiębiorców w realizacji inwestycji górniczych					

Które bariery wpływają na zaniechanie inwestycji górniczych:

1 – brak barier, 2 – mała bariera, 3 – średnia bariera, 4 – duża bariera, 5 – największa bariera

	Bariery	1	2	3	4	5
1.	Zbyt słaba promocja stref i możliwości inwestycyjnych. Brak wystarczających informacji o warunkach inwestowania w Polsce					
2.	Brak efektywnego systemu zachęt dla inwestorów ze strony władz samorządowych					
3.	Brak odpowiednio przygotowanych terenów inwestycyjnych (uregulowany stan prawny, zaopatrzenie w niezbędną infrastrukturę)					
4.	Brak wykwalifikowanej kadry pracowniczej (potencjalnego personelu)					
5.	Brak lub niedobór informacji nt. zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji					
6.	Brak profesjonalnej agencji obsługującej inwestorów w sektorze wydobywczym					
7.	Rozpoznanie geologiczne w Polsce nie jest wystarczające do podejmowania decyzji inwestycyjnych					
8.	Dostęp do danych archiwalnych i geologicznych jest trudny					
9.	Brak lub niedobór działań wspierających rozwój przedsiębiorczości (np. nieodpłatne doradztwo, współfinansowanie zatrudnienia i szkoleń)					
10.	Procedury związane z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych wymaganych w procesie inwestycyjnym – biurokracja, długie terminy					
11.	Systemy kontrolne działalności poszukiwawczej i wydobywczej są za bardzo rozbudowane i uciążliwe dla inwestora					
12.	Konieczność uzyskiwania wielu zezwoleń od różnych organów, dotyczących jednego projektu inwestycyjnego					
13.	Wysoka konkurencja wśród przedsiębiorstw w obrębie danego sektora (ryzyko niepowodzenia)					
14.	Zbyt słaba współpraca z jednostkami naukowymi (np. uczelniami wyższymi, instytutami naukowymi) i badawczo-rozwojowymi					

Jakie są inne bariery dotyczące inwestowania w górnictwo w Polsce:

.....

Jaki podmiot Pani/Pan reprezentuje:

- a) przedsiębiorstwo prowadzące działalność poszukiwawczą lub rozpoznawczą
- b) przedsiębiorstwo prowadzące działalność wydobywczą
- c) instytucję finansową
- d) instytucję naukową / uczelnie wyższą
- e) firmę doradczą / konsultingową
- f) administrację państwową
- g) administrację samorządową
- h) organizację pozarządową
- i) prowadzący inną działalność (jaką?)

Jeżeli zaznaczył/a Pan/Pani odpowiedź a) lub b) w poprzednim pytaniu proszę o odpowiedź na kilka dodatkowych pytań – w przypadku pozostałych odpowiedzi proszę o przesłanie na adres e-mail: kulczycka@meeri.pl

1. Proszę o wskazanie zajmowanego stanowiska w przedsiębiorstwie:

- a) członek organu zarządzającego
- b) przedstawiciel managementu
- c) Inne (jakie?)

2. W jakiej formie prawnej prowadzone jest Pani/Pana przedsiębiorstwo:
- a) spółka akcyjna;
 - b) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;
 - c) spółka osobowa (jaka?
 - d) jednoosobowa działalność gospodarcza
 - e) inna jaka?.....
3. Jakie są źródła finansowania Pani/Pana przedsiębiorstwa (kapitał założycielski):
- a) kapitał zagraniczny (co najmniej 75% kapitału jest pochodzenia zagranicznego);
 - b) kapitał mieszany
 - c) kapitał krajowy (co najmniej 75% kapitału jest pochodzenia krajowego)
4. Na jakim poziomie Skarb Państwa RP ma udział w strukturze kapitałowej Pani/Pana przedsiębiorstwa (stan na koniec czerwca 2015 roku):
- a) udział Skarbu Państwa powyżej 50%;
 - b) udział Skarbu Państwa od 50% do 20%;
 - c) udział Skarbu Państwa poniżej 20%;
 - d) brak udziału Skarbu Państwa
5. Wielkość zaangażowanych środków finansowych w inwestycje poszukiwawcze (rozpoznawcze) Pani/Pana przedsiębiorstwa:
- a) do 1 miliona złotych;
 - b) od 1 miliona złotych do 10 milionów złotych;
 - c) od 10 milionów do 30 milionów złotych;
 - d) od 30 milionów do 100 milionów złotych;
 - e) powyżej 100 milionów
6. Wielkość zaangażowanych środków finansowych w inwestycje wydobywcze Pani/Pana przedsiębiorstwa:
- a) do 10 milionów złotych;
 - b) od 10 milionów złotych do 30 milionów złotych;
 - c) od 30 milionów złotych do 100 milionów złotych;
 - d) od 100 milionów złotych do 1 miliarda złotych;
 - e) powyżej 1 miliarda.
7. Wielkość zatrudnienia związanego z działalnością poszukiwawczą Pani/Pana przedsiębiorstwa:
- a) do 10 pracowników;
 - b) od 11 pracowników do 30 pracowników;
 - c) od 31 pracowników do 100 pracowników;
 - d) od 101 pracowników do 1000 pracowników;
 - e) powyżej 1000 pracowników.

8. Wielkość zatrudnienia związanego z działalnością wydobywczą Pani/Pana przedsiębiorstwa:

- a) do 30 pracowników;
- b) od 31 pracowników do 100 pracowników;
- c) od 101 pracowników do 1000 pracowników;
- d) od 1001 pracowników do 5000 pracowników;
- e) powyżej 5000 pracowników.

9. Od ilu lat przedsiębiorstwo Pani/Pana, z uwzględnieniem poprzedników prawnych, prowadzi działalność wydobywczą (poszukiwawczą, rozpoznawczą):

- a) 0 – 3
- b) 4 – 10
- c) 11 – 20
- d) 21 – 35
- e) powyżej 35

10. Jaka kopalina jest wydobywana lub/i przerabiana przez Pani/Pana przedsiębiorstwo (produkt podstawowy):

- a) węgiel kamienny
- b) węgiel brunatny
- c) rudy metali (które?)
- d) ropa naftowa
- e) gaz ziemny
- f) sole
- g) surowce chemiczne (które?)
- h) surowce skalne (które?)
- i) piaski i żwiry
- j) inne (jakie?)

11. Czy Pani/Pana przedsiębiorstwo prowadzi działalność wydobywczą poza granicami Polski:

- Tak
- Nie

12. Czy kiedykolwiek zastanawiali się Państwo nad rozpoczęciem działalności wydobywczej poza granicami kraju:

- Tak
- Nie
- Nie wiem

13. W jakich krajach chcieliby Państwo rozpocząć działalność wydobywczą:

.....
.....

**Dziękujemy za wypełnienie ankiety. Wyniki analiz zamieszczone będą na stronie
[www. pracodawcy.pl](http://www.pracodawcy.pl).**

Kontakt:

e-mail: kulczycka@meeri.pl, tel./fax 12 6322245